

Jes.65: 17-25 (en Joh. 3: 22-30) 3^e advent 13 december 2020 Wiuwert.

Gemeente van Christus,

“Het goede leven” loopt als rode draad door de liturgische bloemschikkingen in deze adventstijd.

De profetie van Jesaja over die “nieuwe hemel en nieuwe aarde, waar alleen nog maar blijdschap zal zijn”, zou je kunnen zien als een ideale verbeelding van dat goede leven.

Ik weet niet hoe het u verging toen u die eeuwenoude woorden hoorde. Mijn eerste reactie toen ik ze afgelopen week las, was: te mooi om waar te zijn. Herkenbaar?

Een van de cruciale vragen deze grote profetie, deze grote droom van Jesaja kan oproepen is, wát er uiteindelijk de overhand zal krijgen: jouw nuchterheid (te mooi om waar te zijn), óf het verlangen dat deze droom in jou kan wakker roepen.

Eerst even terug naar vorige week. Toen hoorden we dat er sprake was van twee Jesaja's: de enige echte, zal ik maar zeggen, die leefde vóór de Babylonische ballingschap. En een navolger, die sprak in Jesaja's geest: Deutero-Jesaja. Hij profeteert aan het einde van die ballingschap.

Máár...er is daarna sprake van een derde Jesaja, een profeet die optreedt als een deel van het volk is teruggekeerd in Israel. Hij wordt Trito-Jesaja genoemd, de 3e Jesaja. Zijn woorden kun je terug vinden in de hoofdstukken 56 – 66. In totaal beslaat de tijdsperiode waarin dit grote bijbelboek zich afspeelt zo'n drie eeuwen. “Wie geen honderd wordt, zal gelden als vervloekt” (65:20) horen we vanochtend. Maar driehonderd, dat is wel wat veel voor één mensenleven, nietwaar.

Deze 3e Jesaja spreekt ook in de geest van de echte Jesaja. Hij neemt zelfs bepaalde profetieën bijna letterlijk van hem over. Legt u thuis onze lezing maar eens naast Jes.11: 1-10.

De teruggekeerde ballingen kwamen niet bepaald in een gespreid bedje terecht, integendeel. De tempel werd weliswaar na enige tijd herbouwd. Maar het volk bleef onderworpen aan de koning van Perzië. De grote messiaanse droom van een zelfstandige staat met een eigen koning uit het geslacht van David, bleek een illusie. In het land zelf heerste op veel plekken chaos. Wilde dieren hadden er vrij spel. Huizen lagen in puin. Het recht van de sterkste heerste.

Mensen voelden zich onzeker. Zochten hun heil bij andere goden. Deden aan hekserij. Op zoek, wanhopig op zoek naar iets dat zin en betekenis, dat houvast kon bieden in dit onzekere bestaan. De oude zekerheden, de oude antwoorden leken niet meer te voldoen. “Wij zijn zó geworden alsof U nooit over ons hebt geregeerd, alsof Uw Naam nooit over ons is uitgeroepen”, lezen we in 63: 19.

Een hoofdstuk waar de vertalers “Waar is onze beschermer?” boven hebben gezet.

Hoe kun je in zo'n situatie iets aanreiken dat mensen nieuwe hoop zou kunnen geven? Oude dromen laten herleven?!

Stel je voor: je zit diep in de put. Je bent verdrietig. Ziet het niet meer zitten. Je weet niet hoe het verder moet met je leven. Of als je breder kijkt: met heel deze wereld. Waarin immers allerlei zéér zorgwekkende ontwikkelingen gaande zijn.....

En je gedachten gaan terug naar vroeger. Toen je nog een kind was. Je pakt je oude foto's uit de kast. Je ziet jezelf terug: kraaiend van plezier zit je op je moeders schoot. Een en al onbezorgde vrolijkheid. Trots toen je je eerste stapjes los maakte. Met een brede lach zit je op je eerste fietsje.

Foto's van Sinterklaasfeesten...vol verwachting klopte je hart!

Met z'n allen rond de lichtjes in de Kerstboom. Iedereen was er nog: je ouders, je broers en zussen.

Alles was nog goed. “Het kommetje van je leven had nog geen barsten opgelopen.”

De wereld lag nog voor je open. Je toekomst lag nog voor je open.

Kun je nog iets van dat gevoel terughalen?

Iets soortgelijks doet deze 3^e Jesaja eigenlijk. Hij haalt de oude plaatjes van de 1^e en 2^e Jesaja tevoorschijn. De aloude, visioenen, de grote dromen van vroeger. Laat je gedachten teruggaan naar vroeger. Weet je nog?

Hij doet dat omdat hij er heilig van overtuigd is dat in die oude dromen iets van God zelf aanwezig is. Dat iets van Gods licht daar doorheen schijnt. Licht dat in wezen alle duisternis te machtig is.

Licht dat jou óók aanstoot: kom, sta op.....

Stel je voor: een wereld waarin de wolf en het lam samen grazen.....zie je het voor je? Letterlijk!

Een wereld waarin iedereen lang en in vrede leeft. Moeders hun zonen niet meer aan de oorlog hoeven af te staan. Mensen genieten van de vrucht van hun arbeid. "De slang" heeft al zijn dreiging verloren.... niemand doet nog kwaad, niemand sticht nog onheil.....

Een wereld waarin alle mensen "de wolf en het lam" in zichzelf met elkaar in harmonie hebben gebracht! Het kind in zichzelf hebben hervonden.

Het zou het paradijs op aarde zijn. Het zou de hemel op aarde zijn.

Ja, - het is één van de mooiste visioenen, een van de ontroerendste Grote Dromen uit de bijbel.

Maar, opnieuw, misschien toch echt te mooi om waar te zijn? Een utopie, in de letterlijke betekenis van dat woord: Nergensland. Omdat het nergens in onze wereld landt?

Dat is een heel spannende vraag. Ik geef jullie mijn antwoord. Dat antwoord begint met een vraag: herken je in jezelf iets van het grote verlangen, waaruit deze Grote Droom van Jesaja is ontsprongen? Verlangen naar een samenleving, wereldwijd, zonder geweld. Zonder discriminatie, zonder honger en haat. Zonder oorlog, zonder verdriet. Een wereldwijd paradijs waar God zelf alle tranen van de ogen zal wissen en alle eerste dingen voorbij zullen zijn.

Misschien leeft dat verlangen heel heftig in jou. Bij tijd en wijle dan. Misschien is het, als je heel eerlijk bent, ook niet meer dan een klein smeulend vlammetje onder de as van het dagelijks leven verscholen. Omdat jij in je eigen dagelijkse leven niet al te veel tekort komt. In het laatste geval zal deze preek je waarschijnlijk niet zoveel zeggen.

Zelf geloof ik dat dit verlangen de verbinding vormt tussen deze Grote Droom en de realiteit van de wereld waarin wij leven. En ik geloof dat dit verlangen door God zelf in ons gezaaid is.

En dat God zelf **in dit verlangen** aanwezig is.

Uit dit verlangen worden de woorden van de profeten geboren. En die profetische woorden kunnen op hun beurt iets van dat verlangen in jón wakker roepen.

En waar dat gebeurt, kunnen onmogelijk geachte dingen mogelijk worden.

Stel je voor: *Ik droom dat eens op de rode heuvels van Georgia de zonen van vroegere slaven en de zonen van vroegere slavenhouders in staat zullen zijn om als broeders aan één tafel te zitten.*

Ik droom dat eens de staat Mississippi, een woestijn die siddert van heet onrecht en gloeiende onderdrukking, veranderd zal worden in een oase van vrijheid en recht.

Ik droom dat mijn vier kinderen eens in een land zullen leven, waar ze niet beoordeeld zullen worden naar de kleur van hun huid, maar naar het gehalte van hun hart.

Ik heb een droom vandaag, dat eens de staat Alabama zó veranderd zal zijn dat zwarte en witte jongens en meisjes hand in hand kunnen lopen, als broeders en zusters.

Ik heb een droom dat elk dal verhoogd zal worden, elke heuvel en elke berg geslecht. Dat wat ruw is vlak zal worden en wat krom is recht. Dat de glorie van de Heer openbaar zal worden en al wat leeft zal het zien. Dit is onze hoop. Met dit geloof keer ik terug naar het Zuiden, met dit geloof zullen we in staat zijn stenen van hoop te hakken uit de berg van de wanhoop."

Aldus Martin Luther King in de zomer van 1963. Een viérde Jesaja! Toch?

Vurig verlangen naar een nieuwe aarde. Oude woorden nieuw leven ingeblazen. Weet je nog? Wat Jesaja heeft gezien?! Die aloude droom.....

Ik weet het net zo goed als u: het is sindsdien nog geen hemel op aarde geworden.
“Black lives matter” is nog steeds broodnodig, helaas. Maar er is sinds die dagen wel veel veranderd ten goede. Er zijn wel degelijk stenen van hoop uit die grote berg van wanhoop gehakt.

En wat in het groot kan, met zulke grote dromen als die van ds. King, kan ook in het klein, met onze eigen dromen van vrede en gerechtigheid. King werd geïnspireerd door de profeet. En wij op onze beurt kunnen weer geïnspireerd worden door King.

Weet je nog, toen hij daar stond? Misschien was je oud genoeg om de beelden toen op tv te zien. Of heb je ze later terug gezien.

Ik denk terug aan een andere grote dromer, afgelopen week was het precies veertig jaar geleden dat hij werd doodgeschoten.

Imagine.....zong hij...stel je voor:

Dat er niets meer zal zijn om voor te doden of om voor te sterven,
Alle mensen levend in vrede met elkaar
Stel je voor: geen bezit meer.....geen hebzucht meer.... geen honger
Alle mensen broeders en zusters van elkaar, we delen met elkaar de hele wereld.

Je kunt me een dromer noemen, zeker, maar ik ben niet de enige.
Ik hoop dat jij op een dag erbij komt en meedoet.... En uiteindelijk zal de hele wereld één worden.

Aldus John Lennon. Afgelopen week keek ik een documentaire terug die werd gemaakt tijdens de opnamen van dat legendarische album Imagine.

En ik zag hoe John en Yoko Ono een grote billboard midden in New York geloof ik, hadden laten beplakken met één zin: War is over...if you want it. De oorlog is voorbij... als jij het wilt.

Naïef? Te mooi om waar te zijn? Misschien is het wel te waar om mooi te zijn!
Grote dromers als Jesaja 1 en 2 en 3 en Martin Luther King en John Lennon vertellen ons niet over hun droom, hun verlangen als mooie plaatjes om lekker wat bij weg te dromen.
Ze willen jou in beweging krijgen. Je wakker schudden!
Als Licht, dat jou aanstoot: kom, sta op.
Het gaat er denk ik allereerst om dat jij zelf tot bloei kunt komen, zoals Hilda zei in haar toelichting bij de bloemschikking. Dat jij zelf tot bloei kunt komen. Dat jij in jezelf de wolf en het lam met elkaar verzoent. Of dat je het kind in jezelf hervindt en koestert. Dat je innerlijke vrede vindt.
Allemaal woorden die dezelfde bewustwording (geestesgesteldheid) omschrijven.

En dat je vervolgens iets van wat je gevonden hebt, gaat delen met anderen. Met de mensen om je heen. Heel alledaags, in je eigen dorp of stad. Iets deelt van het verlangen: naar een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Van het vertrouwen: dat je stenen van hoop kunt hakken uit die grote berg van wanhoop. Van jouw inzet, hoe bescheiden misschien dan ook – voor een wereld waarin uiteindelijk niemand meer kwaad doet of onheil sticht.

Kleine steentjes van hoop, die steeds wijdere cirkels trekken in de wereldvijver.
Je kunt me een dromer noemen...maar ik ben niet de enige.
Ik hoop dat jij er op een dag bij komt. En meedoet.
En het leven zal goed zijn.
En de wereld zal één zijn.

Amen.

